

JÓESTÉT!

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
[LU], Calea Regele Ferdinand 66.
Telefon: 61.

Minden este megjelenő
független
politikai napilap

Cluj, 1934. III. évfolyam
157. szám
Július 14.

Szombat

Halálsugár

küldött ultimátumot a genfi „felszerelési” konferenciának. Nem dörgelemes szóval, nem fondorlatosan megszerkesztett írásban, hanem egyszerű hír kelt szárnyra a napokban. Egy találmány. Egy mérnök zseniális alkotása: *Halálsugár*. Az emberek százazreit mészárolja le majd ez a halálsugár. Százezer szíven állítja meg a dobogást. Százezer agyat fog egy pillanat alatt kiszikkasztani... halál... halál... Nem kell más, mint egy fogantyú bekapcsolása... egy elefántcsontgomb megnyomása... a kiszemelt áldozatok seregtömege kezét fogott a halállal... Örök enyészetbe hull, mert a halálsugár pusztít, gyilkol... rombol. Igen rombol is, mert ha utjába kerül a páncélautók és bombavető repülő tizezres raja, mind-értékeltelen acélronccsá olvad. És bár a halálsugár egy világvesztét is jelentheti, mi csak örvendeni tudunk ennek az új alkotásnak. Örvendeni a halálsugárnak... akármilyen groteszkül hangzik is. Örvendeni azért, mert a halálsugár fogantatása pillanatában, egy új, tisztá, nemesebb, fenköltebb életet jelent az emberiség számára. Az emberiség életét. A kultúra megegyezőségését.

A technika becsületes és ideális célú felszárnyalását. Mert tessék elképzelni, elő fog állani egy ember, aki azt mondja: „Ne tovább!... elég volt az örületből... térjete eszetre tébolyultak!... mert ha nem, akkor tudásom és hatalmam elpusztítja a világnak csufolt megvesztett emberek érdektársaságát!...” Nem fog használni ellene a hadihajók, a tank, az aknavető, a páncélos bombavető, az üvöltő ágyufarkasok... Lepermetezem az egekről gyilkoló szerszámaikat... letakarítom a harc-terekről az ember mellének dübörgő srápnelleit... a gázokat... a szuronyt... és ha kell világtemetőt tudok csinálni, amelyből nem lesz felámadás az ember millióinak. Igen a halálsugár a háboru halálát és a kultúra életét jelenti... A világ kényszerű észretérését, mert nem lesz érdemes úgy elpusztulni, mint a fahasadékba szorult féregnek a benzínlámpa lángjának torróságában. Forma nélkül, a hősi keblek kifejtése nélkül igazán nem érdemes tübe harapni, vagy mellre szívní a cnyant. A háboru pedig forma, szabaddalmazott forma. A halálsugár pedig nem formákat keres, hanem áldozatokat... menekvés nincs. Még csak az a kérdés, hogy a feltaláló mérnök eladja-e találmányát a versengő államok valamelyikének, vagy egyedül akar a világ diktátora lenni, mert ezek után azt is megteheti.

(z.)

Ma összeül a birodalmi gyűlés, de börtönbe vetik azokat a képviselőket, akik a kivégzéseket helytelenítik

Katholikus főpap lesújtó véleménye a harmadik birodalomról

(LONDON.) Ma, pénteken ül össze a német birodalmi gyűlés, hogy Hitler politikája fölött döntsön. A birodalmi gyűlés azonban csonka lesz, mert mindazokat a képviselőket, akikről feltehető volt, hogy a legkisebb mértékben is helytelenítik a Führer politikáját, vagy kivégezték, vagy letartóztatták. Jól informált berlini forrás szerint Hitler nem is gondolta,

hogy olyan nagy ellenzéke lesz a saját pártjában. Kiderült, hogy a birodalmi gyűlés kampószerkesztői egyáltalán nem helyeslik Hitler eljárását. A képviselők közül sokan hevesen tiltakoztak a kivégzések miatt Göringnél. Tegnap és tegnapelőtt több kampószerkesztés képviselőt letartóztattak és gyűjtőtáborba internálták őket.

koztak a régi törvényes bírúk.

KÖTELEZŐ MUNKASZOLGÁLTATÁS

(BERLIN.) A birodalmi kormány legutóbbi rendeletében bevezette a kötelező munkaszolgáltatást. Minden 30 évet betöltött férfi köteles egy évet a német munkatáborban tölteni. Itt katonai ellátást és egészen jelentéktelen zsoldot kapnak. Teljesen katonai fegyelem alatt állanak és mindenféle munkát el kell végezniük. A rendelet alapján sokszázezer embert soroznak be kötelező munkaszolgáltatásra.

Ez lett a vége a fényes ígéreteknek. Miután most már nincsen szük-ségük Hitleréknek sem a rohamosztagosokra, sem egyéb tömegekre, a lakosság százazreit ingyen munkaszolgáltatásra kényszerítik Kruppék és a többi nagyvállalkozók részére.

A kanibáloknál is rosszabbak

(BUDAPEST.) Az „Est” lapok egyik munkatársa Rómában beszélgetést folytatott a Vatikánhoz közelálló Actio Catholica egyik vezetőjével. A Vatikán ezen jelentős személyisége nyomatékosan hangsúlyozta, hogy

ugy a pápa, mint az egész keresztény társadalom, a legnagyobb megütközéssel és fájdalommal látják a németországi borzalmakat.

Különösen felháborító a teljesen ártatlan római katolikus hívek lemészárolása, akik pedig nem tettek egyebet, mint békés eszközökkel védelmezték vallásukat. Ez azonban — folytatta az előkelő főpap — nem akadályozza meg a katolikus szellem terjedését és misszionáriusaink, akik

nem rettentek vissza a kannibáloktól, nem fognak félni Hitler terrorlegényeitől sem.

Az események azt igazolják, hogy a Szent-szék képtelen együttműködni a kannibáloknál rosszabb kampószerkesztésekkel.

NEPTÖRVÉNYSZÉK?

(BERLIN.) A birodalmi kormány tegnap rendeletileg néptörvényszék felállítását határozta el. Ennek tagjait Hitler kancellár szombaton fogja kinevezni. A néptörvényszék a porosz birodalmi gyűlés palotájában fog székelni a felesketésüket a kancellár személyesen fogja intézni.

Az emberek értetlenül állnak ezzel a kinevezéssel szemben. Néptörvényszék? Mit jelent ez?

Hiszen Németországban vannak rendes bíróságok, amelyek szabályszerű perrendtartás alapján ítéleket hoznak. Ugyáltszik azonban, az utóbbi események sürgetőleg követelték a Hitler-rezsim számára, hogy olyan „bíró-ságot” létesítsenek, amely aztán szemrebbenés nélkül hoz halálos ítéleteket mindenki ellen, aki a Hitler-uralom útjában áll. Erre a szolgálatra nem vállalkoztak a régi törvényes bírúk.

Halál vár az ausztriai terrorristákra

(BÉCS.) Dollfuss kancellár elnöklésével tegnap minisztertanácsot tartott az osztrák kormány. Dollfuss kancellár bejelentette az új statáriális törvény életbeléptetését, amely egyelőre 1935 január 31-ig marad érvényben. A törvény halálbüntetést ír elő mindazok számára, akik robbanóanyagot, fegyvereket rejtgetnek lakásukon, akik közlekedési vállalatok, életfontosságú közintézmények ellen, illetőleg személyek ellen követnek el merényletet. A törvény életbeléptetésétől számított 5 napon belül mindenki beszolgáltatathatja a birtokában levő robbanóanyagot, anélkül, hogy büntetőjogi felelősséget viselne. Az ötnapos határidő lejártá után már halállal büntödnék mindenki, aki fegyvert, vagy löszert rejtget. Dollfuss kancellár azután bejelentette az üzemi tanácsok feloszlását s helyükbe a rendi alkotmánynak megfelelő bizottságok veszik át az üzemi tanácsok ügykörét.

LETÖRIK A KILENGÉSEKET

A Reichspost az osztrák kormány hivatalos lapja megállapítja, hogy a Dollfuss-kormány átalakítása azért történt, hogy annál erőteljesebb akció indulhasson meg a kampószerkesztések letörésére. Az új osztrák kormány programjába vette a terrorista szervezetek teljes megsemmisítését. A Reichspost szerint a nemzeti szocialisták a legutóbbi hetekben valószínűsített rablóbandát alakítottak és büntetlenül fosztogatták a lakosságot. Az angol lapok a Dollfuss-kormány átalakulását úgy tekintik, hogy az új kormány ilyenképpen akarja a németországi eseményekkel elégedetlen elemeket megnyerni s egyúttal eltávolítani mindazokat, akik a Habsburg-restauráció érdekében dolgoznak.

Újjá kell szervezni a hiteléletet, mert másképpen fönkre megy az ország

(KOLOZSVÁR.) A fővárosi közgazdasági körök véleménye szerint

a hitel olyan súlyos válságba került az országban, hogy az illetékeseknek okvetlen gyökeres változtatásokat kell eszközölniük.

Romániában az iparos nem talál hitelt, amivel a feldolgozáshoz szükséges anyagot előteremtse, a kereskedő akármilyen fizetőképese legyen is, szintén emiatt panaszkodik, a mezőgazda pedig hitel hiányában az új termés előtt meg sem tud moccani. A hitelélet gyengülésének fő oka az volt, hogy évek óta keresztül tulságosan sok előjogot biztosítottak a rosszhiszemű adósoknak, akik a hitelezővel szemben alaposan vissza is éltek. Az illetékesek végül belátták

a helyzet tarthatatlanságát és ennek következtében határozták el, hogy egyes törvényeket módosítsanak.

Az első lépés ezen a téren a kényszeregyezési törvény módosítása, amelyről a „Jóestét” tegnap emlékeztetett meg. A kényszeregyezési kvóta felemelése tehát a kezdete a hitelélet megjavításának. Slavescu Virgil pénzügyminiszter az országgyűlés őszi idényében több hasonló lépést szándékozik tenni, amelyek közül kiemelkedik a váltótörvény tervezett módosítása.

Érdekes, hogy ezekkel az eseményekkel kapcsolatban a Nemzeti Bank is elhatározta, hogy megváltoztatja eddigi hitelpolitikáját. A Nemzeti Bank ugyanis éveken keresztül, amelyett, hogy újabb hi-

telezéseket eszközölt volna, igyekezett a régi leszámításokat is lassankint megvonni az intézményektől. Az utóbbi időben az új politika hatásaképpen a Nemzeti Bank

ismét nyújt hiteleket a pénztézeteknek, a leszámítás emelése formájában.

A piac nehézségeire való tekintettel azonban a jegybank minden esetben a legnagyobb gondossággal vizsgálja meg azokat az értékeket, amelyeket leszámítás céljából hoznak a számára.

Ezzel kapcsolatban a Nemzeti Bank ösztönözni kívánja a bankokban elhelyezett letéteket is, olyan formában, hogy a piacot azokkal a tőkével táplálják, amelyek eddig minden haszon nélkül teauráltak voltak.

Férjével veszekedett, bánatában a villamos alá vetette magát egy asszony

(IASSI.) Ghetus Haimovici 62 éves jasi asszony tegnap reggel a 13. számú villamos alá vetette magát. A villamos kerekai teljesen szétroncsolták az asszony testét.

Haimovicinának ugyanis tegnap súlyos összetűzése volt férjével, ez nagyon megviselte idegrendszerét.

A veszekedés után érteldöbött meg benne a végzetes szándék.

Az ügyészség megadta a temetési engedélyt.

Lezuhant egy különleges repülőgép Montecarlóban

(RÓMA.) Az olasz aviatika négy kiváló tisztje különleges építési repülőgéppel tett rekordkísérletet tegnap a Montecarlói repülőtér fölé.

Nagy magasságban hirtelen lezuhant a gép kormányyszerkezte és a gépmadár lezuhant. A szerencsétlenségnek a négy pilóta, köztük az ismert Antonini óceánrepülő, életét vesztette. A vizsgálat megindult.

Forradalom a modern fényképezés terén

(KOLOZSVÁR.) A fényképezési ipara, vagy talán helyesebben: művészete az utóbbi években a fejlődés széles skáláját futotta meg. Külföldről érkezett híradások most arról számolnak be, hogy

olyan szenzációs újítást sikerült bevezetni a fényképezés terén, amely nemcsak a szakfényképezésnek és amatőröknek, de különösen a nagyközönségnek érdekli.

A newyorki, londoni és párisi uttóró fényképezők ugyanis úgy dolgoznak, hogy a megrendelőnek mindenekelőtt ugynevezett próbaképeket nyújtanak át.

Ezek a próbaképek valamivel kisebb nagyságúak, mint az igazolványokhoz szükséges fényképek.

Ezeknek kidolgozása olyan kitűnő, hogy jóval felülmúlja a fotografálásban elért eddigi eredményeket. Negyven-ötven ilyen próbaképet nyújtanak át a megrendelőnek,

aki ezekből választja ki a leg-tökéletesebbet, amelyről aztán különböző nagyságú

és eredeti színű fényképeket készítenek. Az újításnak az a nagy előnye, hogy a közönség valóban csekély összegért tökéletes kidolgozású fényképet kap.

Az új módszer már is meghódította a közönséget, annál is inkább mert

a negyven-ötven kép felvétele nem tart több ideig, mint 4-5 percig.

Az újítás nagy előnye az is, hogy a megrendelőnek nem kell a gép előtt szoborként, mozdulatlanul ülnie hanem tetszés szerint mozoghat, beszélgethet. Ennek következtében a megrendelő természetes és tökéletesen kidolgozott képhez jut.

Hirdessen a „JÓESTET”-ben

Négymillió dolláros örökségért harcol egy skóciai mázoló aki az örökhagyó testvérpár bűnös viszonyából született

(NEWYORK.) Az utolsó esztendő legnagyobb örökösödési perében, amely már olyan sok szenzációval szolgált, újabb váratlan fordulat következett be. A különös Wendel-család negyvenmillió dolláros hagyatékáért folyó harcban Thomas P. Morris skóciai mázoló újabb eskü alatti vallomásokkal igyekszik bizonyítani a Wendel-vagyonhoz való jogigényét. Morris egy régi családi bibliára és egy feltűnően nagy férficipőre hivatkozott idáig, mint főbizonyítékokra, de az amerikai bíróság nem adott hitelt ezeknek a különös bizonyítékoknak és nemcsak hogy nem ítélte meg Morrisnak a Wendel-hagyatékot, hanem

csalás címén három évi börtönrre ítélte.

Morris a börtönben sem nyugodott meg és ügyvédeknek egyre újabb és újabb instrukciókat küldözgetett a per továbbvitelére, míg végül most Sanders ügyvédnek állítólag sikerült perdöntő tanuvallomásokat produkálnia.

Ha igaz az, amit két tanu közjegyző előtt tett és esküvel megerősített vallomásában állít, akkor a most ötvenhárom éves skót mázolónak

kétszeres jogcíme is van a negyvenmillió dolláros Wendel-vagyonra, mert az amerikai tanúk azt állítják, hogy Morris tulajdonképpen John G. Wendelnek és húgának, Mary E. Wendelnek bűnös viszonyából született.

A vallomások szerint az éjjelnappal gondosan elzárt Wendel-házban, ahova idegen nem tehetett be a lábát, furcsa dolgok történtek. Talán semmisem került volna nyilvánosságra, ha nem lett volna sürgősen szükség orvosra és Wendelék nem hivatják egyik távoli rokonukat táviratilag Pennsylvania egyik kis városából New-

yorkba. Azért volt szükség a doktorra, mert

Mary Wendel szülés előtt állott

és ezért hívták éppen ezt a távoli rokont a Wendel-házba, mert azt remélték, hogy így sikerül titokban tartani mindent.

Lewis J. Little-nek hívták a doktort, aki Mary Wendel születésénél segédkezett és hatodik unokatestvére volt a Wendel-testvéreknek. Little doktor 1914-ben halt meg és halálos ágyán

elmondta két lányának, hogy milyen titok birtokába jutott a Wendel-házban.

Little dr. két leánya azóta férjhez ment és most

mind a ketten eskü alatti vallomást tettek, amelyekből kitűnik, hogy tényleg sikerült titokban tartani a világ előtt a kisfiu születését.

John Wendel a padláson rendezett be egy kis szobát az újszülött számára és addig tartották a kisfiut ebben a padlásszobában elrejtve, amíg annyira fel nem nőtt, hogy Európába vihetnék.

A kis Wendel-gyereket egyenesen Skóciába vitték, ahol egy

Morris nevű házaspár gondjaira bízta.

Mindössze heti 2 és fél dollárt fizettek a dúsgazdag Wendel-testvérek gyerekük eltartásáért és szigorúan meghagyták az egyszerű skót házaspárnak, hogy a gondjaira bízott gyerekek előtt sohase árulják el azt, hogy nem a saját gyerekük

John Wendel még hamis okmányokkal is ellátta a gyereket, de végeredményben, ugylátszik, Morris mégis tudomást szerzett származásáról. Little dr. két leánya a Wendel-örökségért megindult harszó fázisába nem akart beavatkozni, mert nem akarták nyilvánosságra elő vinni John Wendel és testvérhuga, Mary Wendel szörnyű titkát. Csak akkor határozta el magát a két szony arra, hogy elmondják, amit édesapjuktól hallottak, amikor Morris csalás miatt elítélték.

Egész Amerikában nagy érdeklődéssel várják a negyvenmillió dolláros Wendel-örökség újabb fordulatait, hiszen ezért a hagyatéktért sem kevesebb, mint

2300 igénylő jelentkezett már idáig, akiket egytől-egyig elutasított a bíróság.

UHU könyvkereskedés végeladása!

Üzlet e hó végén teljesen
megszűnik!

Könyvraktárt minden
árban kiárúsítjuk!

Üzlet: Regele Ferdinand 20. sz.

A háboru halála lenne, ha igaz a megint beharangozott halálsugár

(KOLOZSVÁR.) Már igen sok szenzációs kémiai és technikai találmányról hallottunk. Gázokról, amelyek ellen nem véd semmiféle álc, semmiféle ruha. Hallottunk arról, hogy a németek megállítják a vészes gyorsasággal sikló repülőgépek motorjait, az autókat, amelyek az országutakon száguldanak. Hónapokkal ezelőtt hallottunk egy svéd mérnökről, aki az úgynevezett halálsugarakkal kísérletezett és ezen találmányát Oroszországnak adta volna el.

Most újabban Newyorkból jön egy szenzációs híradás, amely szerint egy Tesla Miklós nevű mérnök, aki fizikus, nemcsak kísérletezik a halálsugarakkal, hanem tökéletesítette is azokat.

A mérnök szerint ezek az új halálsugarak rettenetes hatásuk és ezer kilométer távolságból tízezer repülőgépet és hadsereget képes elpusztítani.

A halálsugaraknak csak a legvastagabb páncélfalak tudnak ellentállani, tehát e szerint

a Tesla-féle sugarak ellen nincs mentés.

A feltaláló kísérleteit legközelebb bemutatja a genfi leszerelési konferenciának. Legalább is ezt mondja a híradás, de ha igaz Tesla állításának csak tizedrésze is, akkor bizonyára

a háborúért rajongó államok valóságos aranyversenyfutást fognak rendezni azért, hogy ezt a szörnyű hatású gigászi fegyvert a maguk részére megszerezhesék.

Mert bizonyos az, hogy amelyik állam ennek birtokában lesz, az fog diktálni az egész világon. Annak hadserege előtt nem fog tudni megállni a repülőgépek tízezres raja, a hadtestek százazrei, mert a halálsugár pillanatok alatt végezni fog minden géppel és a katonák tömegével.

Bizonyos az, hogy a háborus vágyat megölni mással nem lehet, mint csak egy olyan pusztító alkotással, amely percek alatt töröl el a föld színéről államokat, sőt világrészeket is.

Ha Tesla mérnök halálsugara csak részben is megfelel tényleg az általa állított hatásnak, akkor nyugdíjba lehet küldeni a genfi leszerelési konferencia fogcsikorgató, előregedett diplomát.

Akkor el lehet sülyeszteni a tengerek mélyiséges fenekére a páncélos hajóóriásokat. Be lehet olvasztani a 30 és 35 éves ágyúkat. Haragot önteni belőlük, hogy dicsérik a huszadik század legnagyobb emberét és megkonduljon végre az érc örömhanga, hogy meghalt a háboru, mert nem lesz nem lehet többé háboru. Éljen a béke... és ennek a békének a Krisztusát Tesla mérnököt, nem fogják a háborut akaró latrok közelebre feszíteni.

Önmagán próbálta ki három amerikai orvos a gyermekbénulás új szerét, hetek múlva derül ki, hogy bevál-e az új gyógymód

(NEWYORK.) Három hőselkü amerikai tudósnak hosszú évek fárasztó munkája után sikerült végre megtalálni a gyermekbénulás elleni igazi védőszert és sikerült olyan szérumot előállítani, amely előre megvéd a gyermekbénulás ellen.

és nemcsak rövid hetekre, hanem az eddigi tapasztalatokból ítélve, egész életen át biztonságot nyújt a poliomyelitis ellen.

A három amerikai orvos, aki erre az óriási jelentőségű felfedezésre jutott, Newyork város közegészségügyi osztályának laboratóriumában dolgozik. Nekik jutott először eszébe, hogy rhesus-majmokkal kísérletezzenek és így nyerjenek oltóanyagot a veszedelmes gyermekbetegség megelőzésére. A három kutató most már odáig jutott kísérleteiben, hogy embereken is kipróbálhatták védőoltásukat és valóban példát mutató módon önmagukon próbálták ki a védőoltás hatását.

A három orvostudós hallani sem akar arról, mintha a tudomány mártírjai lennének. Az egyik közülük, dr. William H. Park, a laboratórium igazgatója, most töltötte be 70-ik évét, de azért ő is habozás nélkül vállalkozott a veszedelmes kísérletre, épen úgy mint asszisztensnője, dr. Josephine Neal és asszisztense, dr. Henry W. Jackson. Mint ők maguk mondták:

nem akartak mindaddig egyetlen embert sem életveszélynek kitenni, míg az új gyógymódot nem próbálták ki saját magukon.

A három amerikai orvos csak mosolyog, ha arról beszélnek előtűk, hogy halálos veszedelemnek tették ki magukat. Egyébként a védőoltást gyermekbénulásos majmok gerincikvontatából készítik, amelyet formalinba tesznek.

A formalin megöli a gyermekbénulást okozó mikrobákat, viszont a majmok gerincébe kifejlődött immunizáló testecskéket teljesen épségben hagyja, úgy, hogy ezek az immunizáló testecskék veszik fel azután a beoltott gyermekek szervezetében a harcot a gyermekbénulás vírusa ellen.

A három önfeláldozó bátor orvos közül mindegyiket 5—5 köbcentiméteres védőoltással látták el. Csak hetek múlva derül majd ki, vajjon

tényleg bevál-e majd az új gyógymód, mert csak akkor fogják tudni megállapítani, mennyi védőtestecske fejlődött ki a szervezetben az oltás következményeképpen.

Ha tényleg bevál a tudósok jóslata és valóban ártalmatlannak bizonyul az oltás és emellett megfe-

lő védőtestecskét fognak szervezetükben találni,

nyomban hozzálátanak az új gyógymód népszerűsítéséhez és rövidesen a világ minden országában megkezdhetik a csecsemőknek a gyermekbénulás elleni védőoltások alkalmazását.

Idáig is volt egy szérum, amelyet gyermekbénulás ellen használtak, ezt azonban a betegségen átesett emberek szervezetéből nyerték.

Sajnos, ennek a szérumnak a hatása csak nagyon rövid ideig, többnyire néhány hétig tartott.

A három amerikai orvos majmokon végzett hosszú éveken át tartó kísérletei azt bizonyítják, hogy az új védőoltás egyszer s mindenkorra immunissá teszi a szervezetet.

Ha tényleg bevál, miként a három orvos mondja, akkor a gyermekbénulás réme elveszti minden veszélyességét és csak azon fog mulni minden, vajjon lesz-e a laboratóriumoknak kellő számú rhesus-majma az oltóanyagok kitermelésére.

Százezer dollárért „eladta” egy szélhámos a római Trajanus oszlopot

(RÓMA.) Nem titok, hogy a történelmi műkincsek Olaszországban is a törvény védelme alatt állnak, az országból ki nem szállíthatók, s ennél fogva eladhatatlanok. Annál nagyobb csodálkozást keltett Rómában, amikor legutóbb egy Gardener nevű ameri-

kai ur megjelent a világhírű Trajanus-oszlop előtt és felszólította bérlet munkáit, hogy bontsák le a pompás építészeti emléket.

A munkások persze azt hitték, hogy örüttl van dolguk, mert hiszen jól tudták, hogy

Thalia (Szinkör) Mozdó

Pénteken premier

Grand Hotel az Óceánon

Hatalmas filmalkotás!

Előadások 3 1/2, 5 1/2, 7 1/2, 9 1/2 órákor.

Helyárak 12—18 Lei.

a műtörténeli értékek nyilvánított tárgyakat még csak megérinteni is tilos

Ennélfogva követelték kiakudott napszámukat és eltávoztak. Mr. Gardener azonban erre elővette vásárlási igazolványát, melyet a belügyminisztérium adott ki azzal az utasítással, hogy Mr. Gardener valóban jogosult a Trajanus-oszlop lebontására és Amerikába való szállítására.

Mr. Gardener, aki százezer dollárt fizetett a feltett római műemlékért, elmondotta, hogy körülbelül fél esztendővel ezelőtt valamelyik római kávéházban megismerkedett egy úrral, aki megvételre ajánlotta neki a Trajanus-oszlopot. Hamarosan megállapodtak a vételárban, a kávéházi urna mindössze egy feltétele volt, hogy

az oszlopot csak félesztendő elmúltával szabad elszállítani.

Az eladó egyébként az amerikai műtörténeli végigjárta az illetékes minisztériumokat, csak éppen mindig a folyosókon hagyta várakozni megbízóját, mialatt ő zárt ajtók mögött „tárgyal” a minisztériális urakkal. Most persze egész Róma ezen az új köpenickiádan nevet. Az olasz rendőrség pedig lázasan keresi a köpenicki kapitány római utódát, akit szeretne lefűlelni, mielőtt a — Kapitóliumot is eladná.

A kék gyémántj

Nagy riadalmat keltett a Carthia óceánjáró gőzön az a hír, hogy az utasok között van Mrs. Edward Mac Lean és magával viszi a tulajdonában levő Hope-féle kék gyémántot, amely a hagyomány szerint átkot hoz mind egyik tulajdonosára. A gyémánt tulajdonosai voltak. Marie Antoinette, aki a vérpadon halt meg, Beaulieu herceg, aki éhenhalt, Kanitovski herceg, akit meggyilkoltak, Abdul Hamid szultán, akit a trónjától megfosztottak és egy perzsa kereskedő aki a tengerbe fulladt. Mrs. Mac Lean kijelentette, hogy egymillió dollárért sem adná híres gyémántját és nem fél az átoktól. Az ékszer a napokban a csikágói kiállításon viselte, de lépten-nyomon detektívek vetették körül.

A leszakadt erkély agyonsújtotta a szabóinast

(BALTI.) Sulyos szerencsétlenségnek esett áldozatul tegnap reggel Dudel Zatr 13 éves gyermek, aki Eselman Wolf szabóságánál volt alkalmazásban.

A fiatal fiú az üzlet udvarán vasat melegített, amikor a feje fölött levő erkély hirtelen leszakadt.

A hatalmas kővek maguk alá temették a szerencsétlen fiút. Reménytelen állapotban szállították be a zsidókórházba.

TIGRIS

A KELEPCEBEN

Regény. Irta: J. H. SMITH

(29)

— Most telefonált Lady Geraldine, hogy legjobb barátja megtagadta, mert apját gyilkossággal gyanúsítják. Magában nem maradhat, Lady Farrar pedig holnap Washingtonba utazik a férjével.

— Szegény kis Grace, — Vivian néni szeme máris könnyes lett — nagyon sajnálom, Geraldine anynyi szépet és jót mesélt róla. Nem segíthetnek én rajta? — kérdezte kissé zavartan — nagyon szívesen tenném, de te a rendőrséghez tartozol... — Itt eiakadt.

— Igazán megtenné? — Richard viharosan üelte meg a nénjét — hiszen éppen erre akartam kérni! Szedjen össze pár napra való holmit és rögtön indulunk. Aztán vigyázzon Gracera, — figyelmeztette nyomatékosan — mert ha minden jól megy, ő a feleségem lesz!

— De Richard, hiszen az apja...

— Azt mondtam, ha minden jól megy, — mondta öccse ünnepélyesen.

Az autóban Florenson kisasszony kérdésekkel ostromolta öccsét és Richard örömmel mesélt neki. Lady Farrarnál találkozott először Grace-val és mindjárt megbarátkoztak. Azóta talán háromszor vagy négyszer látta az emlékezetes estélyig, ahol megtudta, hogy Grace viszonzszereti.

— Én nagyon fogom szeretni, meglátod, — biztosította az öreg hölgy, mikor megérkeztek.

Lady Geraldine fogadta őket és Florenson kisasszonyt rögtön Gracéhez vezette, a detektív pedig a nagy dolgozószobába ment és a titkár kérette.

A kandalló és az ajtó közt nagy antik íróasztal állott. A fiatal ember futólag szénézett rajta és egy percig kezében tartotta Grace aranyrámás képét. Majd a páncélszekrényt kezdte vizsgálgatni. Régimódi munka, nem nagy mesterség felnyitni, — állapította meg. Aztán a belépő titkárhoz fordult.

— Ne haragudjon Delton ur, hogy zavarom, — kérte udvariasan — de miután Lord Willit még nem jött meg, öntől szeretnék egy pár felvilágosítást kérni.

— Rendelkezésére állok, — mondta a titkár mereven, de felengetett, mikor Richard nyílt arcába tekintett. — Ne vegye tolakodásnak uram, ha valamit kérdezek, de már három éve Lord Willit szolgálatában állok és nagyon szeretem a gazdám. Ugy-e hazugság, amit a lapok írnak? A rendőrség nem gondolhat komolyan Lord Herbertre, mint gyilkosra? — Hangjában szinte aggodalom remegett.

A detektív tartózkodóan felelt. — Ha olvasta a lapokat, akkor tudja, hogy a rendőrség mire alapítja a feltevését. A hír, amit a lapok közöltek, nem hivatalos, — mondta aztán megnyugtatóan — és mindent mérlegelni fogunk, ami Lord Herbert javára szolgálhat.

(Folytatjuk.)

Szovjet futárt tartóztattak le Tighinában

(CHISINAU.) A tighinai hatóság a tegnapi nap folyamán titkos szovjetfutárt fogott el, akinél kompromittáló iratokat találtak.

A szovjetfutár nevét titokban tartják. Letartóztatásával kapcsolatosan Iassiban, Tighinában, Galaton és Causaniban a rendőrség emberei több őrizet

bevételek foganatosítottak.

A chisinaui rendőrség titkos kommunista propaganda célt szolgáló nyomdát fedezett fel. A nyomda a besszarábiai kommunista párt kerületi bizottságának tulajdonát képezte. Számos letartóztatás történt.

A megszökött fegyenc „utközben” megint működött

(GALAC.) Két hónappal ezelőtt Soloxiov Délbesszarábia retteggett réme megszökött a Bukarest melletti központi fegyházból.

A fegyencet, aki rablógyilkosságért és különböző rablótámadásokért kilenc évi fegyházra ítélt a bíróság. A fegyház igazgatósága mezei munkára osztotta be és Tioriu Haralambie és Capliou fegyőrök őrzetére bízta.

A fegyőrök vigyázatlansága folytán a veszedelmes bandita meg-

szökött. Bolgradnál találkozott Silviánuval, bandája egyik régi tagjával, akivel együtt

az országuton kiraboltak egy gazdag besszarábiai kereskedőt.

A nyomozó hatóságoknak mindegyike nem sikerült a banditák nyomára jutniok.

A három fegyőrt bíróság elé állították s a tulcea megyei főügyész eljárást indított a fegyház igazgatója ellen is.

Sarzsija nem volt a bírónak, csak kardja, de azért mégis hadakozott

(NAGYVÁRAD.) 1938. március 21-én nagy havazás volt Bihar megyében és a prefektura körrendeletet küldött szét a községeknek, melyben az utak tisztítására hívta fel a hatóságokat. A rendelet értelmében Oros Tódor spinusi hagymádfalvi bíró éjjel 3 órakor kiment az országutra, hogy ellenőrizze a munkálatokat. Közben betért a falu kocsmájába, ahol a kocsmáros egy régi lovassági kardot ajánlott neki megvételre. Oros azonban egy régebbi rendeletre hivatkozva, elkolozta a kardot, majd egy nagyobb társasággal együtt hazafelé tartott. Utközben találkozott egy Balogh Lajos nevű emberrel, aki tréfásan

rászólt:

— Mi az bíró uram, csak kard van és a sarzsi hiányzik?

— Velem csúfolódsz? — ugrott neki Oros és a karddal Balogh felé sujtott.

A vágás talált és Balogh a balkönyöken husz napon belül gyógyuló sebeket szenvedett.

A bírót súlyos testi sértés miatt törvényszék elé állították, ahol háromhónapi fogházra ítélték.

Tegnap került az ügy a tábla elé és a tábla dr. Major Miklós védőbeszéde után az ítéletet megváltoztatta s a vádlottat

négyezer lej fő- és kétezer lej mellékbüntetésre ítélte.

A párisi kutyák és a közlekedés rendje

(PÁRIS.) Geo London, a híres francia riporter nagyon érdekes cikkben számol be arról a megfigyeléséről, hogy

a párisi kutyák milyen gyorsan alkalmazkodnak az új közlekedési rendelethez.

Ezek az okos és értelmes állatok rájöttek arra, hogy csak ott tanácsos átmenni a kocsitúton, ahol az külön meg van jelölve szögekkel, mert csak ott érezhetik életüket biztonságban. A kutyák nyílván megfigyelés útján jutottak erre a tapasztalatra és amint az ismert francia újságíró mondja,

a világot sem lennének hajlandók másutt átmenni a kocsitúton, mint ahol azt a rendőrség megengedi.

Párisban rendkívül sok a közlekedési baleset, így minden forgalmas uccán szögekkel kiverik rész jelzi, hogy hol mehetnek át a járókelők. Az átjárók előtt az autók kötelesek lassítani és ha ezen a részen gázolnak el valakit, a legszigorúbb büntetés vár a vezetőkre, ellenben, ha a gyalogost nem a védett zónában ütik el, akkor a soffit vagy felmentik, vagy éppen csak egészen

kis pénzbüntetéssel sujtják. Amióta ez az új rend életbe lépett, azóta a párisiak sokkal jobban vigyáznak magukra és ugylátszik a kutyák is észrevették, hogy gazdáik — ha van eszük — nem teszik kockára életüket azzal, hogy tilos helyen mennek át a tulsó oldalra, hanem a fényes szögekkel kiverő átjárókat használják.

Geo London megkérdezett egy sor pszichológust is és dr. Campana, Páris egyik legismertebb ideggyógyász megerősítette a riporternek ezt a megfigyelését. A kiváló lélekbuvár megjegyezte, hogy ő maga is észrevette már a kutyáknak ezt a nagy elővigyázatosságát, sőt kísérleteket is végzett ezzel kapcsolatban.

A legkülönbözőbb csábításokkal igyekezett rábírni a kutyákat arra, hogy tilos zónákra menjenek át a tulsó oldalra, de a csábítás nem sikerült.

Hasonló megfigyelésről számol be Cadiot professzor, az alforti állatorvosi főiskola rektora is. Mindjárt magyarázattal is szolgál: a kutyák értelmességén kívül az a kutyákban nagyon fejlett az utánpótlási érzék, így tulajdonképpen csak az emberek példáját követik.

Geo London azzal fejezi be cikkét, hogy ha manapság Párisban a kutyák halálragasztott társuk véres holttestét látják az uttest közepén, magukban bizonyosan megjegyzik:

„Biztosan vidéki volt szegény.”

Aca de Barbu az Újságíró klubban

Aca de Barbu ragyogó énekművészetében gyönyörködött tegnap este a kolozsvári Újságíróklub közönsége. Őt számot énekelt a kiváló művész és tüneményes előadókészségével, gyönyörű hangjával, repertoárja széles skálájával elragadtatta hallgatóságát, amely alig tudott betelni vele. Műsorán két német románc, a Parasztszűret egy tragikus áriája, valamint két román dal szerepelt. Aca de Barbu egyformán könnyedséggel és a legmagasabb énekművészet tökéletes készségével zengette a színpompás románcokat, a tragikus erőit igénylő opera-áriát és a pajzán melódiaú román dalokat. — Csak igazi művész tudja így a különböző stílusú zenei alkotásokat interpretálni. És Aca de Barbu a legkiválóbb énekművészek közé tartozik, aki nem szorult rá a különösebb ismertetésre. Esztendő óta a kolozsvári Román Opera tündöklő csillaga és azelőtt évekig a bécsi Volkstheater színpadán ragyogott a bravuros énekművészet. Tökéletes előadókészsége, hangjának színe, melegsége és kiterjedése teljes erejével ragyogott fel tegnap este az Újságíróklub előadó dobogóján. A közönség dörögő tapsokkal köszönte meg azt a páratlan művészi élvezetet, amelyben a kiváló énekművész részesítette. A zongorakíséretet a nagyon tehetséges Boskovits Sándor zongoraművész látta el.

Lapunkban hirdetni, biztos sikert jelent!

Építőmunkás-mozgóban:

Szombaton, július 14-én 7 és 9 órakor.

Vasárnap 3, 5, 7 és 9 órakor.

Egy éjszaka anyyala

Operett filmsláger. Főszerepben: SCHNEIDER MAGDA, HERMANN THIMIG és SZÓKE SZAKÁLL.

Következő műsorunk július 21-én 7 és 9 órakor.

A felfordult kastély

Főszerepben BARSONY RÓZSI és WILLY FRITSCH.

Társadalmi élet

(-) **Unitárius egyházközösség közgyűlése.** A helybeli unitárius egyházközösség f. hó 15-én (vasárnap) d. e. 11 órakor, a Berde M. uccai elemi leányiskola helyiségében rendes közgyűlést tart, melynek tárgya a második félévi költségvetés megállapítása. Ezen gyűlésre az uton is meghívja az egyházközösség minden rendes tagját az elnökség.

(-) **A Kolping Legényegylet turista szakosztálya** július hó 15-én, vasárnap a következő turákat rendezi: I. Autótúra Czégére. Részvételi díj vendégeknek 75 lej, tagoknak 65 lej. Jelentkezni lehet minden este 7—11-ig a legényegyletben (Str. Baron L. Pop 3.). Jelentkezési határidő péntek este 10 óra. Indulás vasárnap reggel 7 órakor. II. Gyalog-túra: Bácsi-torok, Szent Pál-tető. Indulás vasárnap reggel 7 órakor. Vendégeket mindkét turára szívesen lát a szakosztály vezetősége. Következő turánk július 22-én a Remetei és Integardi sziklaszorosba.

(-) **Az „Aurora” Sportklub turista szakosztálya** július 15-én autós kirándulást rendez Nagyváradra, Püspök- és Félix-füldőkre. Indulás vasárnap reggel 3 órakor. Részvételi díj tagoknak 140, vendégeknek 150 lej. Vezető: Etédy József. Kerékpáros kirándulás a kolozsi sós-füldőre. Indulás vasárnap reggel 7 órakor. Vezető: Szabó Sándor. Az autós kirándulásokra jelentkezni lehet a Mignon-cukrászdában (Str. Iorga 5.) és az „Apollo” parfümeriában (Str. Regina Maria 4.). Indulások minden esetben a Mignon cukrászdától. Vendégeket minden turára szívesen lát a vezetőség. Szombaton, július 14-én 7 és 9 órakor:

(-) **Az erdélyi fiatal írók Kérő-füldő táncmulatsága.** A kolozsvári fiatal írók vasárnap este Kérő-füldőn műsorral egybekötött táncmulatságot rendeznek. A Juliális műsorán dr. Kovács József, Nemes Ferenc, Szabó László, Florian Tibor, Claude Romanó, Székelydin Sefket Bey, Tthán, a Román Opera táncművésze és a Magyar Színház előadóművésze: Rimóczi Viola, Gál Balba és Nedeczky Ferenc szerepelnek. A rendező bizottság gondoskodott a közönség kényelméről és ezért kényelmes autóbuszokat állított be, amelyek vasárnap reggel 8 órakor indulnak a Kátóna-szűtőre elől és oda-vissza személyenként 40 lejért szállítják a közönséget.

A lordnak torkára szaladt a kihuzott fog

(LONDON.) Sulyos szerencsétlenség érte az angol admirális második lordját, Sir Andley Round. Egyik fogát kihúzták s az orvos vigyázatlansága folytán

a kihuzott fog lecsuszott a fő tüdőarterába.

Lord vérmérgezést kapott állapota életveszélyes.

TEKE-SPORT

Eredmény: Olimpia—Gloria, barátságos az Olteanu-pályán, 12 játékos, 169:147. — **Új tekézőpályát.** Schuller Lejos vendéglős (Kardosfalva) Str. Morarilor 3. sz. alatti telken kettő pályát épített, amely kirándulások lebonyolítására rendkívül alkalmas. Szöv. ügyv. elnöke, Kolozsi Jenő (Transilvani) játékos kíséretében próbadozásokat végzett és azt a szabályoknak megfelelőnek találta. Felavatása legközelebb lesz. — **Tekéző naptár Szombat:** Matador—Bobém revans, Matador-pálya. Sport—UCA, propaganda, Arena Moderna. — **Kombinált háziverseny** összes tagjai részére. Szabó-pálya. Turul—Olimpia, barátságos, Weisz-pálya.

Capitol-Mozgó premier műsora: Nyári helyátrak! Minden jegy 20 L.

A colorado ördöge

Főszereplők: Georg O'Brien, Claire Trevor.

Harminchat megyére osztja Romániát az új közigazgatási törvény

(BUKAREST.) Mint már pár nappal előbb megírtuk, a kormány azzal a tervvel foglalkozik, hogy a közigazgatási törvényt módosítja.

Ezt a tervet Bratianu Dinu, a liberális párt elnöke közölte az ellenzéki pártok vezéreivel is, amikor is feltárta, hogy amennyiben sikerült a közigazgatási törvény módosítását keresztülvinni,

ugy ez jelentős költségmegtakarítást is jelentene.

Bratianu tanácskozásai sikerrel is jártak, amennyiben sikerült a legnagyobb ellenzéki párt, a nemzeti parasztpárt beleegyezését is megnyerni.

A fővárosi lapok már részleteket is közölnek a tervezett módosításokról, amelyeknek legfonto-

sabb pontja az, hogy a kormány leszámítja a megyék számát.

Az eddigi 72 megye helyett ugyanis a jövőben csak 36 vármegyéből állana az ország.

Az átalakításokkal kapcsolatban külön hatáskört kapnának a vármegyei prefektusok is, amennyiben megszűnne a jelenlegi politikai jelentőségük s ehelyett csak adminisztratív állás lenne a prefektusság s a prefektusokat hosszabb időre, egyes hírek szerint életfogytiglanra neveznék ki.

A közigazgatási törvény egyszerűsítéséről szóló dekretum már július 20-án meg is jelenik a hivatalos lapban.

Hűtőkészülék, mint ékszer

Mintegy két hete, hogy Amerikában még eddig soha nem tapasztalt hőség uralkodik. Esténként egész New York lakossága a tengerpartra menekül, hogy védelmet nyerjen a kibírhatatlan hőség ellen. New Yorkban újra beigazolódott, hogy a szükség a legértékesebb találmányok szülőanyja. Az utóbbi napokban egy nagyon praktikus találmány lett olyan divattá, hogy New York uccáin nem lehet egyetlen hölgyet sem látni nélküle. A találmány az őrési hőség elleni védekezésre szolgál, még pedig nagyon praktikus módon.

Ma már az amerikai nőknek kizárólag fémgömbökből álló ékszereket, nyakéket, karkötőt, övet viselnek, amelyek úgy vannak készítve, hogy azokat könnyű szerrel meg lehet tölteni „száraz jéggel”, azaz szilárd állapotban levő széndioxiddal, ami gyors párolgása következtében jóleső hűsítő hatást gyakorol. Egy töltés elegendő 2—3 óráig, azután újra kell tölteni. A töltés olyan jelentéktelen összegbe kerül, hogy bárki megengedheti magának ezt a luxust naponta többször.

SPORT

Vasárnap Bécsben lesz a hatodik Hungária-Sparta mérkőzés

Prágából jelentik: Az ötödik 2:1 arányú Sparta—Hungária mérkőzés után a két csapat vezetősége hosszas tárgyalás után egyeztetett meg, hogy a hatodik, döntő jellegű kupamérkőzést vasárnap Bécsben játsszák le. Prágában és Budapesten már ugyálszik nem üzlet a Hungaria—Sparta mérkőzés és most új területre költöznek át az egymást legyőzni nem tudó (vagy nem akaró) felek. Még egy néhány döntetlen mérkőzés a két csapat között és Kolozsvárnak is része lehet ebben az attrakcióban...

Ma este érkezik Kolozsvárra Hakoah

(A „Jóestét!” tudósítójától.) A bécsi Hakoah csapata, melynek győzelmi szériájából elég az Austria elleni 2:0-ás, a WSC elleni 3:1-es, a WAC elleni 1:0-ás eredményeket megemlítenünk ma este 8 órakor érkezik Kolozsvárra a következő játékosokkal: Löwy, Feldmann, Amster, Domenfeld, Strohs, Platschek, Liebermann, Ehrlich I., Ehrlich II., Stern Mausner, Hess, Weinkopf, Reich. A csapat tehát a legjobb lesz, amit a Hakoah ki tud állítani. A bécsi csapat vasárnap a Haggibbor lényegesen megerősített együttesével,

kedden a Románia standard csapatával játszik. A vasárnapi mérkőzés bírója Seliceanu Grigore, a keddi Czinczár Imre lesz.

A Villamosmű labdarugócsapata vasárnap délelőtt 10 órakor mutatkozik be a KAC kombináltja elleni mérkőzésen. Az új együttes első szereplését élénk érdeklődés előzi meg.

A központi (bukaresti) liga megismételt döntőjét vasárnap Ploesti-ben játsszák le a Prahova és a Macabi csapatai.

A Románia visszalép a nemzeti bajnokságtól, ha nem sorsolják újra a selejtezőt

Bukaresti tudósítónk jelenti: A Románia óvását a nemzeti bajnokság selejtezőire vonatkozólag a szövetség elutasította, noha a kolozsvári egyesületnek minden tekintetben igaza volt. A Románia helyi képviselői felelősek az óvás elutasítása miatt és kijelentették, hogy csapatuk inkább visszalép a bajnokságtól, minthogy igazságtalan és sportszerűtlen határozatok által megheidekkelve küzd-

jenek tovább. A selejtezők sorsolásának megváltoztatása tehát még mindig valószínű.

Az északi liga tegnap esti ülésén úgy döntött, hogy a félbeszakított Olimpia CFR—Törekvés ligadöntő mérkőzés hátralevő 6 percét vasárnap délután 4 órakor Nagyváradban játsszák le. Hogy a leutazó egyesületek költséget megtérüljenek a 6 perces játék után kettős barátságos mérkőzés következik, 4 órakor a Törekvés a helybeli Victoriával, míg 6 órakor az Olimpia CFR a nagyváradnyi Törekvéssel játszik barátságos mérkőzést.

Az osztrák Braun vezeti a Ferencváros—Bologna meccset, — Frankenstein a Hungária—Spartát. Az előbbi meccs Budapesten, az utóbbi Bécsben lesz.

A MAGYAR USZÓBAJNOKSÁGOKAT szombaton és vasárnap rendezik Budapesten. A kétnapos bajnoki verseny legkiemelkedőbb eseménye a 100 méteres gyorsuszás lesz, amelyben Csik Ferenc, a legkiválóbb magyar gyorsuszo Székely Andrással fog találkozni. A két uszó küzdelme új magyar rekordot ígér.

A közép-európai kupa fegyelmi bizottsága egy mérkőzéstől eltiltotta Keményt, a Fradi válogatott balszélsőjét, mert a bíró a Kladno elleni mérkőzésen kiállította. A Ferencváros természetesen nem nyugodott bele az eltiltásba, megfeleltette a határozatot és lehet, hogy a kitűnő játékos mégis játszani fog a Boogna ellen.

Szolgálat közben összeesett egy telefonkezelő

(KOLOZSVÁR.) Hatfaludi Emma, a Morgan telefontársaság tisztviselője ma délelőtt 9 órakor munkaközben hirtelen összeesett és eszméletlenül terült el a földön. A megrémült személyzet azonnal értesítette a mentőket, akik néhány percen belül megérkeztek és megállapították, hogy a tisztviselőnek régi szívbaja ujt ki. A belgyógyászati klinikára szállították, állapotja életveszélyes.

— Százhetvenhétezer lej gyermektartásért marasztalták el az apát, aki husz éven keresztül nem gondoskodott gyermekéről. Nagyváradon jelentés szerint érdekes gyermektartási keresetben hozott marasztaló ítéletet a törvényszék IV. szekciója. Felperesként Karolina Coziciuc bécsi asszony szerepelt, míg az alperes Romanovski Dionisiu berlini erdőmérnök volt. Az ügy előzményei 1914-re nyúlnak vissza, amikor az erdőmérnök Bécsben diákoskodott s megismerkedett a felperes asszonnyal. Az ismeretséget szerelmi viszony követte, amelynek gyümölcseképpen az asszony gyermeknek adott életet. A diák kötelezte magát havi 10 korona gyermektartásra, de aztán jött a háború s az erdőmérnök eltűnt a forgatagban. Azóta 20 esztendő telt el. Az asszony 1929-ben tudta meg gyermeke apjának a címét, akit diplomáciai uton perelt a belvárosi járásbírószágon. Elsőfokon az erdőmérnököt 20 évre visszamenőleg összesen 260 ezer lej gyermektartásra marasztalták el, de az ügy felelőse folytán a nagyvárdi törvényszékhez került, ahol a megítélt tartásdíjat, 177.600 lejre szállították le.

MOZI

A Grand Hotel am Ocean című film példátlan sikere a Thália-mozgóban. A Grand Hotel am Ocean a mai kor filmalkotásainak legsikerültebb példánya, amely a teljes siker jegyében járta be a világ metropolisait. Zita Johann a mai idők egyik legnagyobb sztárja, aki a filmben szereplő ápolónőt a legtermészetesebben és legtökéletesebben adja vissza a közönségnek. Szépsége és organuma magával ragadja a közönséget, ugyancsak a férfias George Brent, akit ma nemcsak mint a legtökéletesebb férfit emlegetnek Amerikában. A film mindvégig érdekfeszítő. Külön érdekessége az, hogy a két kisebb női főszerepet két különböző zsánerű, ragyogó szépségű nő játsza. A film a tegnapi premieren teljes mértékben megnyerte a közönség tetszését.

AZ OPERA-MOZGÓ MÜSORA:

Pénteken: *Ave Maria*, a szerelem és fájdalom szimfóniája. Főszerepben: Dorothea Wieck Németül beszélő monumentális film.

ROYAL-MOZGÓ MÜSORA

Kettős műsor. Két film egy helyért. I. *Egy boldog utazás*. Operettszáger. Először Kolozsvárt. Premierfilm. Főszerepben: Magda Sihneder, Adele Sandrock. II. *Robban a banya*. A filmalkotás csúcspontja. Rendező: O. N. Pabst. Német-francia laboru. Gáztámadás.

CAPITOL-MOZGÓ MÜSORA:

Pénteken premier: *A Colorado ördöge*. Georg O'Brien és Claire Trevor. Minden jegy 20 lej.

ÉPÍTŐMUNKÁS-MOZGÓ MÜSORA:

Egy éjszaka angyala. Operett filmkláger, tele slágerdalokkal. Főszerepben Schneider Magda, Herman Thimig és Szőke Szakáll. Műsor előtt a legújabb hiraő. Vasárnap délután 3, 5, 7 és 9 órákor: *Egy éjszaka angyala*, operett filmkláger. Főszerepben: Schneider Magda, Herman Thimig és Szőke Szakáll. Hétfőn, kedden 7 és 9 órákor: *Egy éjszaka angyala*.

Nyilatkozat*)

Kérem a m. t. ismerőseimet, hogy az Albinei-uccai állami iskola tanítónője, Letitia Reuter által rólam és családomról terjesztett aljas rágalomnak ne adjanak hitelt. Nevezett tanítónő ellen a törvényszéknél rágalmazási pert folyamathoz tettem. Egyébként a fenti tanítónő ellen törhetetlen működése miatt, a felső iskolai hatóságok fegyelmi eljárást indítottak.

P. Enghis,
Str. Albinei 49.

*) E rovatban közöltékért nem vállal felelősséget a szerkesztőség.

APRÓHIRDETÉSEK

LEVELEZÉS

Apróhirdetésekre vonatkozó vidéki érdeklődőknek a lap levelezési rovatában válaszolunk.

Azonnali belépés. Árva leány, Tiszta lakás, Biztos pénz és biztos megélhetés. Bérmegjelölés, Tehetőséges, 2 szobás lakást kereső, Perfekt szaktudás, Bőrgarnitúra, Mérleg, Szorgalom, Pultok jellegű levelek vannak a kiadóban.

INCZE UR, szíveskedjék ügyét azonnal rendezni, mert szombaton délből utazom, két hónapra, többször telefonáltam, letagadták ottilétét. (4095)

FÜGGETLEN fiatal barna úrnő, előkelő ur barátságát keresi. „Ideális” jeligére. (4087)

44 ÉVES uriaszony saját házzal, jólbevezetett termény- és fűszerüzlettel keres hasonlókorú uriembert vidékre, üzletvezetésre kevés pénzzel. „Aranybánya” jeligére. (4076)

ADÁS-VÉTEL

ELADÓ használt fürdőkád. P. Mihai viteazul 25., emelet. (4090)

6 DARAB 3 szárnyas új ablak eladó. Traian 14. (4089)

ELADÓ motorkerékpár olcsón. Str. Cerna-Voda 6. Értkezni délután 4-től. (4088)

JÓKARBAN levő nagy utazóbőröndöt vennék. Kertészné, Drăgălina 19. sz. (4070)

RÁDIO eladó női, férfi bunda új állapotban. Regele Ferdinand 77., szobá-üzlet. (4072)

KOLOZSVÁRI HITELSZÖVEKEZET-re szóló betétkönyvet keresek megvételre. Str. Faurilor 6. szám. (4077)

MODERNÜL felszerelt szodagyár sürgősen eladó mindenféle szükséges engedélyekkel. Domokos Ciucea. Jud. Cluj. (4041)

200 LITERES festékes hordók eladók. Cim a kiadóban. (4069)

FORD luxusautóra csukott karosszéria kerestetik. Cim a kiadóban. (4061)

VESZÜNK régi képeslapokat „Arta”, str. Berthelot 28. (4057)

ARANYÉRT LEGTÖBBET FIZET ÓRAKIRÁLY. PIATA MIHAI VITEAZUL 11. (312)

HÁZASTELEK istálló és bevezetett faraktárral mely biztos megélhetést nyújt, családi ok miatt olcsón eladó. Cim a kiadóban. (3534)

KIADÓ LAKÁS

FIATALEMBER 250 lejért lakást kaphat mosással együtt. Űrmösi Zoltánné, Str. Pieziş 8. sz. (4071)

EGY üres szoba konyha kiadó 550 lejért. Str. Mărgineasă 5. sz. (4073)

EGY nagy munkaterem 65 négyzetméter nagyságú, alkalmas minden célra, ugyanott egy szoba, konyha, speiz azonnal kiadó. Regele Ferdinand 133. (4092)

SZÉP szoba konyha július 1-re kiadó. Fealacului 16. (4005)

BUTOROZOTT szoba, kisebb napos emeleti udvari kiadó. Str. N. Iorga 5., házmaster. (3520)

ÁLLÁST KAPHAT

ELSŐRENDÜ varrónőt állandó munkára keresek. Cim a kiadóban. (4058)

BUCEAN gyönyörű szobák nyaralóknak konyhával, olcsón kiadók. Lakás és koszt, ötszöri étkezés 80 lej. Str. Timbalei 23. sz. (4075)

KERESEK főiskolás hallgatót fiam felvételi vizsgára való előkészítésére. Cim a kiadóban. (4082)

FALURA idősebb szakácsné kerestetik azonnalra. Regele Ferdinand 115., emelet. (4080)

Amerikai izü rablótámadás a radauti vasuti pénztáros ellen

RADAUTI Vakmerő rablótámadás történt tegnap este a radauti állomás pénztáránál. A vonat indulása előtt néhány perccel ismeretlen ember jelent meg a jegy pénztárnál és Bukarestbe szóló jegyet kért. Predan pénztárnok megfordult, hogy az utasnak kiszolgálta-e a jegyét, amikor az zsebéből hirtelen revolvert rántott elő és kezének felemelésére szólította fel a pénztárnokot. Predan halálra rémülten tartotta ég felé kezét, a bandita pedig munkához látott. Be nyúlt a pénztár ablakon és kikaparta

ELVESZETT egy motorkerékpár fék-kar. Kéretik a becsületes megtaláló, kiadóra adja le. (4085)

ÁLLÁST KERES

HÁZVEZETŐNŐ ajánlkozik háztartás minden ágában jártas, varrni is tud, gyermekek mellé is menne, perfekt román, magyar német. „Azonnali belépés” jeligére. (4048)

JÓ bizonyítványokkal rendelkező középkorú férfi erdőkitermelői alkalmazást, vagy itt helyben irodai, boltiszlolgai, vagy házmasteri állást keres. „Megbízható ember” jeligére a kiadóba. (4081)

KÜLÖNFÉLÉK

KESZTYÜK, terítők, sálak, puloverek kötését, horgolását olcsón vállalom. Str. Avram Iancu 21. sz. (4086)

CIANGÁZZAL minden butorból lakásból, felelősséggel kiirt poloskát László, Str. Rugului 56. (3678)

SIRKOSZORU, sírcsokor, rendelhető mindenkor. Szépet kaphat olcsó áron Str. Fântânelei 3. (4043)

Több, mint hétmillió lej „szerzeti” 7 évi szolgálata alatt egy bukaresti detektív

(BUKAREST.) Az Alexander Gheorghescu volt detektív ügyének kivizsgálásával megbízott vagyonellenőrző bizottság tegnap befejezte a nyomozást és annak alapján a bukaresti ítélőtábla rendelkezésére bocsátotta az iratokat.

A vádhatározat szerint Gheorghescu talált gyermek volt, aki szülővárosának polgármesteri hivatala neveltetett fel 13 éves koráig. Később belépett a rendőrséghez, ahol a másodosztályú titkos speciális rendőri rangot ért el. Beosztották a bukaresti értéktőzsdébe, ahol 7 éven keresztül működött.

A vagyonellenőrző bizottság megállapította, hogy a hét év alatt Gheorghescunak összes fizetése 317 ezer lej volt. Ennek ellenére annyira „betudta osztani fizetését”, hogy ingatlanokat vásárolt magá-

nak, amelyek ma is több millió lej értéket képviselnek. Így a Palade-ucca 28. szám alatti ház egy millió lej értékben, Olimp-ucca 27. számú ház 800 ezer lej értékben, Flondor-ucca 1. számú ház 2 és fél millió lej értékben és végül a Smardan-ucca 11. szám alatti ingatlan, amelynek fele képezi a volt detektív tulajdonát, a mai rossz ingatlan viszonyok között is 2 millió lej értéket képvisel.

Ha ehhez a megállapításhoz hozzávesszük azt a 2 millió 450 ezer lejt, amelyet a „takarékos” rendőrségi tisztviselő különböző illetékek címen a 7 év alatt lefizetett, arra a következtetésre kell jutnunk, hogy Gheorghescu állásából való távoztáig 7 millió 100 ezer lej keresett különböző utakon, módokon és ezeknek a pénzeknek a forrását nem tudja megmagyarázni.

A gyönyörű és barátságos

Grand

étterem kerihelyiségében a Magyar Színházzal szemben világvárosi műsort láthat a közönség

Stanescu

Sambrai

hires társulata. Prima borok. Szolid árak. Azuga sör.

HIREK

Felelős szerkesztő és lapfőigazgató:
MAYER ANTAL

nyomtatott a MAYER-NYOMDA
kőrforgó-gépén, Cluj.

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Regele
Ferdinand 66, balra
Telefon 61.

Naptár Julius 14. Szombat. Róm.
kath. Bonaventura. Prot.
Karoline, Bonaventura. Gör. kath. Sf.
Ap. Achile Iust. I. 2. Aw.

JOESTET!

KRISZTUS ELŐTT

Kiss egy társasulazáson Rómában
jár. Cicerone vezeti a társaságot. Meg-
áll egy rom előtt és így szól:
— Pogány templom, épült Krisztus
előtt 1-ben.

Kiss gunyosan megszólal:
— Ez ugyan kifizetődött...

ÉKSZERVÁSZARLAS

Feleség: Ez az ékszer szép, de attól
félek, hogy valami hibája van, mert
túlcsúszott olcsónak találom.

Férj: Tudod mit, megveszem neked
részletre. Akkor drágább lesz...

A LEGUJABB SKÓT-VICC

Egy skót hölgy retikült óásárol az
üzletben.

— Becsomagoljam? — kérde az elárú
sitónő.

— Köszönöm, mindjárt használatba
veszem. A csomagolópapírt, spárgát
és a fogantyút tegye csak a táskába...

AUTÓÜZLETBEN

— A mi kocsiunk óránként 150 ki-
lómétert futnak.

— Semmi panasz nem érkezik elle-
nük?

— Soha! Valamennyi vezetőnk meg-
hal...

PANAMAKALAP

Ur: Ötszáz lejt kér ezért a panama-
kalapért?

Nem képzeli, hogy teljesen elvesztet-
tem a fejemet?...

— Időjárás. A budapesti meteoro-
logiai intézet jelentése szerint
északnyugati légáramlás, felhősödés,
eső, sok helyen zivatar vár-
ható. A hőmérséklet alig valamivel
változik.

— Inspekciós gyógyszerárak.
Ezen a héten a következő gyógy-
szertárak teljesítenek éjjeli zolgá-
latot: Dr. Hintz György (Piata Uni-
rit) dr. Halász (Piata Cuza Voda),
Flohr József (Cal. Regele Ferdi-
nand), Diana (Str. Iorga).

— Belga-román kompenzációs
forgalom. Belgium romániai künn-
levőségeinek ügyét a múlt évben
rendezték egy ideiglenes megállá-
podással, mely azonban a gyakor-
latban nem vált be s nem elégitte-
te ki a belga hitelezőket. A belga
kormány ezért elhatározta, hogy
Romániával szemben bevezetik a
kompenzációs áruforgalmat. En-
nek alapján ez év július 1-től kez-
dődően minden romániai eredetű
áru ellenértékére történő fizetése-
ket a belga Nemzeti Banknál kell
teljesíteni. A fizetési forgalom mó-
dozatairól még folynak a tárgya-
lások.

Két ember meghalt, mert a soffőr elaludt a rohanó autó volánja mellett

(PLOESTI.) Halálosvégi autó-
katasztrófa történt tegnap reggel
Ploest—Câmpina országúton. A
T rgoviste 225. számú teherautó
nagy sebességgel. Ploest felől
Ploest felé tartott. A gépkocsin
Lupu Márcu, a tulajdonos édes-
atyja, József és Bencescu Ilie Gaest
községi kereskedő ültek.
Baicui község határában éles
kanyarban az útközbe fordult a
teljes sebességgel száguldó teher-
autó és maga alá temette utasait.
Bencescut és Marcu Józsefet egy

másik autón a ploestii kórház-
ba szállították, de már hiábavaló
volt az orvosok minden fáradozá-
sa, a két súlyosan sérült kereske-
dő iszonyu kínok között néhány
órán belül kiszenvedett. Az autó
két másik utasa sértetlenül került
ki a szerencsétlenségből.

A vizsgálat megállapította, hogy
a halálosvégi autókatasztrófát az
idézte elő, hogy a vezető elaludt a
kormánykerék mellett s így elvesz-
tette uralmát a gép fölött.

Részben mérsékelte, részben helyben- hagyta a tábla a dinárhamisítók büntetését

(KOLOZSVÁR.) A kolozsvári
ítélőtábla két napi tárgyalás után
ma hirdetett ítéletet a dinárhami-
sítással vádoltak ügyében. Mint
emlékeztetés, a kolozsvári törvény-
szék annakidején Müllert és Schies-
lert 5 és fél évre, 5000 lej pénz-
büntetésre, politikai jogainak pedi-
g 5 évi felfüggesztésére ítélte.
Kiss Stefant 5 évre, 5 évi jogvesz-

tésre és 500 lej pénzbüntetésre ítél-
te. Mig Gráma Dumitru. Bójte
Joant és Boér Alexandrut bizonyí-
tékok hiányában felmentették. A
tábla mai ítéletében Müller bünte-
tését 4 évre szállította le, Kissét
pedig 2 évre, míg a többi vádlot-
tak ítéletét helybenhagyta. Kiss
kivételével valamennyi vádlott
semmiségi panasszal élt.

Letartóztatják a vasárnapi tömeggázolás tettesét

(KOLOZSVÁR.) A vasárnapi
autógázolással kapcsolatosan a
rendőrség befejezte a kihallgatáso-
kat és az írókat a tegnapi nap
folyamán átküldte az ügyészség-
hez. Az ügyészség még tegnap
délután kihallgatásra idézte be dr.
Popa Stefan ügyvédet, aki részeg
fejjel ült a volán mellé és aki a
tömeges gázolásokat előidézte. Dr.

Popa Stefant az ügyészség tegnap
szabadlábra helyezte s ma délelőtti
folytatta újra a kihallgatását,
amelynek eredményeképpen dr.
Popat ma délelőtti letartóztatták.
A letartóztatás ügyében valószínű-
leg a kora délutáni órákban dönt
majd Barbatei vizsgálóbíró, akihez
az ügyet becsatolták.

Ítéletet mondott a hadbíróság a kommunista vádlottak ügyében

(KOLOZSVÁR.) A VI. hadtest
bíróháza előtt ma délelőtti folytatód-
ott a 12 ifjú kommunista peré-
nek tárgyalása. A mai nap folya-
man csak a védőbeszédre s ezek
után az ítélet kihirdetésére került
sor. Dr. Bratu, dr. Adonis Popov
és dr. Maier Titus hatásos védő-
beszéd után a hadbíróság ítélet-
hozatalra vonult vissza. Félóra múlva
hirdettek ítéletet: eszerint

Schön Iust távollétében 3 évi
fegyházra és 10 ezer pénzbün-
tetésre, Rosenfeld Jolánt és

Farkas Gyulát egy évi fegy-
háza és 10 ezer lej pénzbün-
tetésre, Kis Bélát 4 hónapi
börtön és 2000 lej pénzbün-
tetésre, Rosenfeld Pált és Sza-
kács Rozáliát 3—3 havi börtön
és 2000—2000 lej pénz-
büntetésre, Herskovits Tibort
1 hónapi börtön és 500 lej
pénzbüntetésre, Erdős Györgyöt
6 hónapi börtön és 3000
lej pénzbüntetésre ítélte.

A többi négy vádlottat a hadbíró-
ság bizonyítékok hiányában fel-
mentette.

Sztrájkba kezdtek a Belga-román textilipar munkásai

(KOLOZSVÁR.) A Belga-román
textilipar részvénytársaság 170—
180 munkása, akik tulajdonrésze-
ben nők, tegnap
minden előzetes bejelentés
nélkül letette a munkát és
sztrájkba lépett.

A gyár vezetősége értesítette a
sztrájkjéről Chirila munkügyi fel-
ügyelőt, aki személyesen kiszállt a
gyárhoz és tárgyalásokba bocsát-
kozott a munkásokkal. A gyár ud-
varán felsorakozó dolgozók kije-
lentették, hogy
a bánásmód velük szemben
túlcsúszott szigorú.

Ezenkívül a napi 8 órai munka
mellett átlagosan

180—220 lej a heti fizetés,
Mindennek tetejében a gyár ve-
zetősége nem biztosítja a munká-
sok számára

a törvényesen előírt szabad-
ság időket sem.

Chirila felügyelő felvilágosította
a munkásokat, hogy mozgalmuk a
törvényben előírt formák mel-
lőzésével indult és hogy amíg
ezen a helyzeten nem változtatnak,
érdekükben semmit sem tehet.
Kérte tehát őket, alakítsanak 10
tagu bizottságot, amely ma reg-

gel tárgyalásokat folytasson a
munkügyi felügyelősegen a gyár
vezetőségével és addig is azonnal
vegyék fel a munkát.

A helyszínen megalakult a tíz
tagu bizottság és jegyzőkönyvet
vettek fel az esetről, amelybe be-
lefoglalták azt is, hogy a munká-
sok kötelesek azonnal dologhoz
látni. Csak ha a ma reggeli tár-
gyalások eredménytelenek lenné-
nek, akkor kezdenek sztrájkot.

A jegyzőkönyvben foglalt köte-
lezettségek ellenére, amint a mun-
kaügyi inspektor elhagyta a gyár
épületét, a munkások

újra abbahagyták a munkát
és délután dolgozó csoportot
is a munka abbahagyására
szállították föl.

Tegnap este mintegy 80—90 mun-
kás dolgozott tovább, a többiek
sztrájkba léptek.

MIT MOND A VEZÉRFEL-
ÜGYELŐ

A sztrájkjal kapcsolatosan mun-
katársunk beszélt Chirila munka-
ügyi vezérfelügyelővel, aki kijelen-
tette, hogy a gyárvezetőség nem
bocsátákozik tárgyalásokba a mun-
kásokkal, mert azok a megállapo-
dások egyenes megszegésével hagy-
ták abba a munkát. A vezérins-
pektor szerint a gyár igazgatósá-
ga jelen pillanatban törvényes ala-
pon áll mert a munkások bérmoz-
galmuk megindításánál elmulasztá-
tották a törvényben előírt alaki
követelményeket szem előtt tar-
tani.

— Értesítés. Tisztelettel tuda-
mására hozzuk a t. közönségnek,
hogy 1934 július hó 10-ével átköl-
tözzünk az irodával a Calea Rege-
le Carol II. No. 119. szám alá (v.
Cal. Dorobantilor). Rapid Sindica-
tul Proprietarilor de Autobuze. —
Telefon 10—29.

RÁDIÓ

SZOMBAT, július 14.

Bukarest. 14: Lemezek. 20: Ionescu-
zenekar. 21:45: Lemezek. 22:40: Ének.
23:20: Rádiózenekar. 24:30: Zene a Bas-
sin Lidoból.

Budapest. 7:45: Torna, utána hangle-
mezek. 10:45: Hírek. 11:10: Felolvasás
közben hanglemezek. 13:05: Hangleme-
zek. 13:30: Hírek. 14:30: Ének trió. 15:40:
Hírek. 17: A Rádióélet ifjuság órája.
17:45: Hírek. 18: Kamarazene. 19:20:
Szalonzene. 20: Huszár Pufi előadása.
20:30: Ének, zongora kísérettel. 21: A
betyár kendője népszimtmű közvetítése a
Stúdióból. 22:40: Hírek. 23: Jazz zene.
24: Operaház zenekara.

Pozsony. 13:30: Déli hangverseny.
19:15: Magyar adás, Szlovák-magyar kul-
turális közeledés és hangjáték. 20:20:
Hangverseny. 21: Szórakoztató hang-
verseny.

Bécs. 13: Lemezek. 14:10: Könnyű ze-
nelemezek. 17:05: Régi mandolínzene.
18:10: Zenekari hangverseny. 20:20: Hang-
verseny két zongorán. 21: Operettelő-
adás. 23:30: Táncczene, utána lemezek.

Berlin. 13: Hangverseny. 14:15: Le-
mezek. 15:15: Táncclemezek. 17: Délutáni
hangverseny. 19:30: Vidám csevegés ze-
nével.

Stuttgart. 13: Déli hangverseny.
14:20: Hangverseny. 15: A hangverseny
folytatása. 19:20: Táncczene. 23: Tánccle-
mezek. 24: Szórakoztató zene.

Párizs. 13:10: Könnyű zene. 14:05: Le-
mezek. 17: Könnyű zene. 18:30: Zenési-
tett költemények. 19:15: Lemezek. ope-
ráriák. 20:15: Könnyű zene. 20:40: Le-
mezek. 21:12: Szimfonikus hangverseny.
23:15: Könnyű zene.

Burkolt gyanúsítás a rendőrség ellen, a rendőrkaszárnya bélyegek kezelése körül

(KOLOZSVÁR.) A „Romania Noua” nemzeti parasztpárti ellenzéki lap tegnapi száma feltűnést keltő cikket közöl, amelyben élesen állást foglal a rendőrség legénységi kaszárnya alapjaira befolyó pénzek kezelése ellen.

A munkaügyi minisztérium 128376—1933. sz. és a belügyminisztérium 54—1934. sz. rendelete értelmében

a befolyó pénzeket naponta a Banca Natională-nál kell letétbe helyezni, — írja a „Romania Noua”.

A rendelet birtokában a pénzt kezelő urak minden ellenőrzés nélkül fogtak munkához és kibocsátották az 1 és 2 lejese rendőrbélyegeket, amelyeket az összes rendőrségi hivatalokban használnak.

Ezekről a pénzekről nem érkezik semmi hír és ha érdeklődünk, semmi néven nevezendő felvilágosítást nem kaphatunk, mert az egész tizlet tiz közös érdekű személy monopóliumát képezi.

Senki sem ellenőrizi a bélyegkibocsátásokat, mert magát a litografust Silait, tíz ember vizsgálja felül és a nyomda is a rendőrség épületében működik.

Nem tudja senki, mennyi bélyeg került eddig kibocsátásra és, hogy mennyit szedtek be eddig, sem pedig azt, hogy mi a rendeltetése ennek az összegnek?

— Nem tűrhetjük tovább Kolozsváron ezeket az állapotokat, — írja a román lap. Fújunk riadót! És ne tűrjük tovább, hogy „bizonyos személy” érdekében kiüritsék a közönség zsebét.

Cikke következő részében tovább vádol a „Romania Noua”. Kitér részletesen a vendéglőkben alkalmazott „Nota de plata” felirású számológépekre, amelyeket szintén a kolozsvári rendőrség bocsátott ki ugyan, csak a rendőrség legénységi kaszárnya alapjaira.

Azt állítja a lap, hogy ezeket a számológépeket is korlátlan mennyiségben nyomták és hogy senki sem ellenőrizte a nyomdai munkálatokat.

És most mi a végső következtetés?

Nem gondolja-e a magas minisztérium, hogy jó volna levezetni egy sürgős vizsgálatot? Mert bármilyen rokonszenvesek is legyenek

előttünk a „decennvirok”, sokkal, de sokkal rokonszenvesebb lenne egy ténylegesen felépült rendőrség legénységi kaszárnya, amelynek a városi lakosok is hasznát látnák.

A cikk, amelynek ele a rendőrségi vezetők ellen irányul, — érthetően — az egész városban óriási feltűnést keltett.

MIT MOND A KVESZTOR?

A „Romania Noua” cikkével kapcsolatosan munkatársunk ma délelőtt felkereste Pulca rendőrkvesztort, akit nyilatkoztatásra kért fel. A kvesztor a következőket jelentette ki:

— A magam részéről vissza kell utasítanom a „Romania Noua” vádjait, mert az inkasszóról valamint a nyomott bélyeg táblákról, téglalapokról pontos nyilvántartást vezetünk és a befolyó összeget rendeltetési céljára fordítotuk.

Erre vonatkozólag a könyvek bárminek rendelkezésére állanak Pop Simion könyvelőnél.

Beszéltünk Pop Simion könyvelővel is, aki megmutatta a rendőrkaszárnya alapjára vonatkozó könyveket. Eszerint a rendőrbélyegekből

37 ezer lejnyi összeg folyt be, amelyből 15 ezer lejt kifizettek a koncesszionáriusoknak, míg a fennmaradó differencia a nyomási költségekre lett fordítva.

— Valóban házikezelésben készültek a rendőrbélyegek — mon-

dotta Pop Simion —, mert házikezelésben negyedáron állítottuk elő a bélyegeket és a nyomtatványokat. Panamáról nem lehet szó, mert speciális papírt használunk, amelyet számolva adunk ki a litografusnak és a nyomás sorrendjében azonnal elküldjük.

A rendőrségi nyilatkozatokból ki tűnik, hogy a „Romania Noua”-nak nincs százszerű igaza. Azt azonban mi is kénytelenek vagyunk furcsállani hogy midőn a rendőrkaszárnya létesítése végett téglajegyeket és bélyegeket engedélyeztek, akkor ezt,

miért nem hagyták meg a rendőrség kezelésében s miért kellett jó összeköttetésekkel bíró érdektársaság részére monopol jogként átadni, akik azon a címen, hogy a közönségtől összegyűjtött pénzből rendőrkaszárnyát építenek, minden bantéknak nélkül a befolyó összeg teljes 50 százalékát vágják zsebre.

Ez nem jelent kevesebbet, mint azt, hogy a közönség a rendőrkaszárnyához a pénzt duplán kell összeadja, míg ha házikezelésben hagynák, félösszeg kell a kaszárnyának, de a monopóliummal bíró urak nem tennék zsebre a másik kaszárnyára valót.

Egyébként rendőri körök szerint a rendőrkaszárnya-bélyegek nyomását az előző kormány kezdeményezte, de az akkori időkben eladott bélyegekből — a könyvek szerint — egyetlen banit sem fordítottak a rendeltetési célra.

Súlyos megtorlást helyez kilátásba a belügyminiszter a kijáró tisztviselőknek

(KOLOZSVÁR.) Belügyminiszteri leirat érkezett tegnap a városházára. A rendeletben a belügyminiszter megtiltja a tisztviselőknek a kijárásokat, brosurák, folyóiratok, könyvek, képek stb. terjesztését és hatósági oltalom alá helyezését. A belügyminiszteri rendelet súlyos szankciókat ír elő azok számára akik a rendelet intézkedéseit nem veszik figyelembe.

Csak helyeselni tudjuk a belügyminiszternek ezt a mindenképpen üdvös rendelkezését.

kérdés azonban, hogy a gyakorlatban mennyiben fogják betartani a hatósági mezbe

öltöztetett tisztviselők: államiai és községi.

Mert tudunkkal az előző kormányok alatt már többször látott napvilágot ehhez hasonló rendelet s mégis megtörtént igen sok esetben, hogy

egy-egy potentátor könyvét, képét, folyóiratát „hatósági” segédlettel terjesztették.

Természetesen a „siker” így nem maradhatott el. A hatósági közegtől megrettent polgár súlyos pénzeket volt kénytelen fizetni kétes értékű nyomtatványokért, amelyeket egyébként még a kezébe se vett volna.

A bakteriumok milliárdjaitól bűzlő szeméttel erősítik meg a Nádas-menti uccák veszélyeztetett partrészét

(KOLOZSVÁR.) Két évvel ezelőtt a tavaszi áradások során a Szamos elmosta az Irisz-telepi partrészt, úgy, hogy a Szamossal párhuzamosan végighaladó Nádas-uccából nem maradt még talpalatnyi föld sem.

Az ár elvonulása után kiszállott a helyszínre egy bizottság és megállapította, hogy

gyors segítségre van szükség, különben az egész uccasort elmosa a Szamos. A bizottsági döntés után még sokáig kellett várjanak a Nádas-ucca lakói, hogy valami történjen az ucca helyreállítása érdekében. Addig is, úgy oldották meg a közlekedés kérdését, hogy az uttest helyére

a szakadékok felett pallókat fektettek le.

Ez az állapot nem maradhatott sokáig, ezt belátták az illetékes városi vezetők is. Többszöri intervencióra

a város műszaki emberei hozzálltak a partrész megerősítéséhez. Hatalmas cölöpöket vertek le és terméskövekkel alapozták meg a part biztonságát.

A munka azonban ezzel még korántsem volt befejezve és mégis abbamaradt minden: a magasba ágáló cölöpök és az alaphoz használt terméskövek... És maradtak a pallók, amelyeken a közlekedés folyt... A lakók természetesen nem nyugodtak bele a félmegoldásba, deputációztak a polgármesternél. Végre a város vezetősége is belátta, hogy tenni kell valamit, úgy rendelkezett, hogy

a partrész feltöltésére azemetet és az építkezésnél feleslegessé vált törmeléseket szállítsanak a város szekererein, az arra hivatali emberek.

Nem tudjuk, hogy a végrehajtásban volt a hiba, vagy a felsőbb szervek adták ki tévesen a rendelkezést, annyi azonban bizonyos, hogy

immár egy esztendője egyebet sem hordanak a partrészre — a Nádas-ucca lakóinak nem kis megrökönyödésére, mint közönséges háziszemetet.

A partrész így erősödik már hónapok óta. Talán nem is kell külön hangsúlyozni, hogy a dolgok ilyenén intézése miatt

mennyit kell szenvedniük az Irisz-telep lakóinak a rettenetes büztől, amely a szeméttengerből árad. Amely megfertőzi a levegőt s a bacillusok millióit ontja az egész környék lakóira.

Ma délelőtt felkerestük dr. Vlad Péter városi tisztifőorvost és intézkedést kértünk a lehetetlen állapotok megszüntetésére.

Dr. Vlad főorvos maga is megütközéssel fogadta az Irisz-telep „partrészítési” munkálatairól szóló referadánkat és kijelentette, hogy a végrehajtószervek részéről súlyos mulasztás történt.

Ugyanis, amikor előterjesztették, hogy szeméttel akarják a partot feltölteni, nem háziszemétről volt szó, hanem uccai szemétről. Kérésünkre a főorvos nyomban ártírt a köztisztasági ügyosztályhoz a lehetetlen állapot megszüntetésére.

Egyévi fogházra és 160 ezer lej kártérítésre ítélték Trifán Margaretát

(KOLOZSVÁR.) Ma délelőtt mondott ítéletet a kolozsvári törvényszék I. szekciójában Trifán Margareta, az erdőhivatal tisztviselőjének sikkasztási bűnperében. A „Jóestét” annakidején beszámolt arról, hogy Trifán Margaretát 600 ezer lej elsikkasztásával vádolta az Inspektoratul Silvic. Trifán Margareta bevallotta ugyan a sikkasztást, de 160 ezer lejt ismert el és azzal védekezett, hogy azt Badescu őrnagyra költötte. A törvényszék a sikkasztó tisztviselőt 1 évi fogházbüntetésre és a 160 ezer lej kártérítésre ítélte és a 600 ezer lejig fennmaradóösszeg megtérítéséért az Inspektoratul Silvicet polgári perre utasítja. Az ítélet ellen úgy az ügyész, mint a vádlott felebbezett.

CENZURA

Autóbusz-járat Cluj—Bucuresti

Mociu, Târgu-Mureş, Braşov, Ploesti-en keresztül. — Indul Kolozsvárról hétfőn és csütörtökön reggel 6 órakor. Indul Bucureşti-ből vissza szerdán és szombaton délután 3 órakor.

Menetjegy... Lei 400
Menettérti jegy... 700

Információk és jegyek Kolozsváron az autóbusz állomásnál. Telefon 155 szerezhetők be.